

Fylkesmannen i Hordaland
Postboks 7310
5020 BERGEN

Radøy kommune
Radøyvegen 1690
5936 MANGER

Krav om lovlighetskontroll

Vi viser til sak 036/2017 i formannskapet i Radøy, og fremmer herved krav om lovlighetskontroll.

Følgende forhold ønskes vurdert i lovlighetskontrollen:

1. Om tildelingen av midler fra næringsfondet, er i tråd retningslinjer for "kommunalt næringsfond (offentliggjort på kommunens hjemmeside, oppdatert 30.11.2015), og tidligere formannskapsvedtak.
2. Det bes også om kontroll om tildelingen bryter med det etiske regelverk (vedtatt av Radøy kommunestyre 2009).

Det stilles særligs spørsmål ved følgende punkter:

- A. "1. Lojalitet"
- B. "3. Mynde"
- C. "5. Interessekonflikt" (herunder med vekt på siste kulepunkt)

Tidslinje i sak:

Okt./nov. 2016	Prosjektering utført av BKK (etter informasjon fra BKK)
Desember 2016	Montasjearbeid i felt, i all hovedsak utført i desember (etter info. fra BKK)
21. Mars 2017 (publ.dato)	Ordfører, landbrukssjef og varaordfører på synfaring (ref. kommunens HS) 30
30. mars 2017	Søknadsdato
1. juni 2017-06-16	Vedtak i sak

Kommunalt næringsfond:

I formannskapet 1.6.2017 blir det fremmet sak om "Søknad om støtte fra næringsfondet". Søknaden er i størrelsesorden 130.000,- og den endelige tildelingen er på kr. 100.000,-. Søknaden omhandler tildeling fra næringsfondet knytt til "ny trafo og linjeframføring til ny driftsbygning".

Tildelingen synes å avvike fra tidligere tildelinger fra næringsfondet.

Herunder nevnes:

- Beløpets størrelse
- Formål
- Søknadens utforming
- Kommunens krav til søknadsutforming
- Uklart om mottaker er privatperson eller organisasjon
- Tildelingen er knyttet til investeringer som er gjennomført, og i 2016

I saksbehandling knyttes søknaden til "infrastrukturiltak" for å legitimere søknaden.

Det vises til følgende formannskapsvedtak:

"Midlane til næringsføremål skal framleis nyttast primært til infrastrukturiltak og tilrettelegging for næringsutvikling med vekt på infrastruktur, planarbeid og utvikling av Manger senter. Det vert likevel gjeve opning for tilskot til nødvendige bedriftsutviklingstiltak for verksemder i ein vanskeleg situasjon"

Saksoppbyggingen bygger i hovedsak på "ny trafo", og blir presisert i sakspapirene av rådmannen (og støttet av ordføreren i utsagn under):

"Rådmann Jarle Landås peika på at administrasjonen vurderer ny trafo som eit infrastrukturiltak som styrkar straumforsyning og leveringsstabilitet for fleire bruk og aktørar, i eit område med landbruksdrift, og at dette burde gått klarare fram i saksutgreiinga"

"Ordførar Jon Askeland og fleirtalet i formannskapet legg vekt på at kraftselskapet påfører heile kostnaden på den aktøren som utløyser eit behov for større trafo. Han peika på at andre også vil ha nytte av større kapasitet i straumforsyninga, og at dette handlar om eit infrastrukturiltak som kjem også andre aktørar i lokalsamfunnet til gode."

Infrastrukturiltak som "kommer andre til gode" dreier seg slik sett om "ny trafostasjon", og ikke linjefremføring.

Ut frå opplysninger frå BKK, dreier saken seg om en oppgradering av **eksisterende** trafo, og **ikke** "ny trafo".

Kostnadsestimatet frå BKK er opplyst å være 205.000,- inkl. linjefremføring og kabler til driftsbygning.

Det er vanskelig å splitte opp beløpene uten å gå i dybden av regnestykket, men opplysningene forstås slik at **bevilgningen fra næringsfondet i sum utgjør +/- 100% av investeringen**.

Det må også understrekes at ordførerens tilleggsopplysning i saken, ikke medfører riktighet.

" Ordførar Jon Askeland og fleirtalet i formannskapet legg vekt på at kraftselskapet påfører heile kostnaden....."

Som det fremkommer av opplysninger fra BKK, er den totale kostnaden for prosjektet ca. 307.000,- hvorav BKK påtar seg ca. 102.000,- i ekstrakostnader.

BKK's andel i prosjektet er slik vi forstår knyttet til "at oppgradering av trafo, kan komme andre interessenter til nytte".

M.a.o. "infrastrukturiltak som kjem også andre aktørar i lokalsamfunnet til gode" er dekket av BKK!

Videre heter det seg når det gjelder "anleggsbidragsvilkår":

"Formålet med bruk av anleggsbidrag er å synleggjøre for kunden kostnaden ved tilknytning til, eller forsterking av nettet. Dette gir også en riktig kostnadsfordeling ved at den enkelte nettkunde må betale for de investeringskostnadene de direkte er årsaken til"

"Statutter for næringsfondet":

På Radøy kommune sin hjemmeside (<http://www.radoy.kommune.no/kommunalt-naeringsfond.299428.179046td64ac.tct.html>) oppdatert 30.11.2015, har kommunen offentliggjort sine retningslinjer for næringsfondet.

I "statuttene" heter det seg bl.a.:

"Tilskotet blir utbetalt på etterskot."

Føretaket eller organisasjonen sender ein skriftleg søknad. Han skal innehalde:

- Presise og realistiske mål som kan etterprøvast
- Prosjektplan med milepælar og aktivitets- og resultatmål
- Kostnadsoverslag og finansieringsplan

Tidligere praksis har derfor tidligere vært at man ser dette i sammenheng, og man har søkt før tiltak er gjennomført.

Som det fremkommer av opplysninger, er søknaden innvilget basert på tiltak som er gjennomført i 2016, og søknaden er ikke i tråd med tidligere praksis eller statutter/offentlige opplysninger for bruk av næringsfondet.

Av hensyn til likebehandling av innbyggerne, mener Radøy Høgre at dette vedtaket bryter med retningslinjer for bruk av fondet, og tidligere etablert praksis. Vi er også av den oppfatning at vedtaket skaper presedens for andre søkere.

Særlig ved at det bevilges midler til tiltak gjennomført i 2016, er det vanskelig å se hvordan Radøy kommune skal kunne nekte andre å søke/innvilge midler til tidligere gjennomførte "infrastrukturiltak", dersom kommunens etiske reglement om "likebehandling" skal legges til grunn.

Radøy kommune sin tilnærning er at saken IKKE skaper presedens, og slik sett ikke åpner for andre søknader. Dette til tross, så gav debatten seg utslag i at rådmannen har fått i oppgave å se på retningslinjer for bruk av fondet.

Det bes derfor om en vurdering, i tråd med punkt 1 i notatet, om tildelingen har skjedd på lovlig vis:

- Hvilke synspunkter kan knyttes til en praksis med å innvilge søknader på tiltak som er gjennomført, **og gjennomført i tidligere regnskapsår.**
- Hva er det i vedtaket som eventuelt **ikke** skaper presedens, og ekskluderer andre søkere for å søke etterbetalt for tidligere gjennomførte tiltak?

- Eventuelt, hvor lang tid tilbake i tid kan man søke om tilskudd fra næringsfondet, for at alle innbyggerne skal være likebehandlet?
- Vil tilskuddet kunne sees på som et rent egenkapitaltilskudd, gitt at investeringen er gjort i 2016?
- Investeringer knyttet til "allmenn nytten" i prosjektet, er gjort av BKK. Er tildelingen gjort på feilt grunnlag, og til feil part?
- Er ny praksis for bruk av næringsfondet, tilstrekkelig kommunisert ut til innbyggerne, slik at alle har hatt mulighet til å kunne søke på lik linje?
- Er beløpets størrelse å ansees som rimelig i forhold til tidligere tildelinger?
- Er vedtaket i tråd med offentliggjorte "statutter" for næringsfondet?
- Er søknaden i tråd med offentliggjorte "statutter" for næringsfondet?

Etisk reglement:

Etisk reglement for tilsette og folkevalgte i Radøy kommune ble vedtatt i 2009. Det er ønskelig at saken vurderes opp mot kommunens etiske reglement.

Det heter seg bl.a. i rammene for kommunens etiske reglement:

"Radøy kommune legg stor vekt på vere reieleg, ærleg og syne rettferd. Folkevalde og tilsette skal vise tillit og openheit i all si framferd".

I tilknytning til dette stilles det særlig spørsmål ved følgende punkter:

- "1. Lojalitet"
- "3. Mynde"
- "5. Interessekonflikt" (herunder med vekt på siste kulepunkt)

Utdrag fra kommunens etiske reglement:

1. Lojalitet

- følger reglar, reglement og instruksar som Radøy kommune har fastsett med heimel i sentrale lover og føresegner med meir
- til ei kvar tid er merksame på og har for auga tilhøve som kan ha uheldige verknader i høve til kommunen sitt ålmenne om dømme eller tillit mellom folk
- forvaltar kommunen sine verdiar og interesser til beste for samfunnet

2. Mynde

Mynde skal ikkje nyttast for å oppnå personlege føremoner, personleg vinning eller for å fremja personlege interesser.

Mynde skal nyttast med særleg varsemnd overfor dei som har små ressursar og som vanskeleg kan hevda sine rettar. Mynde må ikkje nyttast til openberr ulikehandsaming.

5. Interessekonflikt

Det er viktig å unngå situasjonar og aktivitetar som kan føra til konflikt mellom kommunale og personlege interesser.

- Familiære eller andre sosiale samband.....

Kommentar til etisk vurdering:

Tidslinjen i saken, herunder publisering på kommunens hjemmeside med besøk av varaordfører og ordfører, søknadsdato, samt nevnte forhold i saken, gjør at det også er ønskelig at saken vurderes mot kommunens etiske reglement.

Det stilles spørsmål ved om man i saker som er ment til å gi publisitet for, og markedsføring av sentrale politikere (særlig publisert i regi av kommunen selv), er i tråd med intensjonene i kommunens etiske reglement. Spesielt når man i så tett på, skaper vedtak som gir tilsynelatende særfordeler og ulike behandling av innbyggerne.

Manger 19.6.2017

Med helsing

Kenneth Taule Murberg

Normann Sæbø

Henning Haugland

Christel Villanger Håland